

Ο ΚΑΥΧΗΣΙΑΡΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ

1. Αρχίλοχος απ. 114 West:

οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν οὐδὲ διαπεπλιγμένον
οὐδὲ βιστρύχοισι γαῦρον οὐδ' ὑπεξυρημένον·
ἀλλά μοι σμικρός τις εἴη καὶ περὶ κνήμας ἵδεῖν
ὅικός, ἀσφαλέως βεβηκὼς ποσσί, καρδίης πλέως.

2. Αρχίλοχος απ. 5 West:

ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἷν παρὰ θάμνῳ,
ἔντος ἀμώμητον, κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.
αὐτὸν δ' ἔξεσάωσα. τί μοι μέλει ἀσπὶς ἐκείνῃ;
ἐρρέτω· ἔξαυτις κτήσομαι οὐ κακίω.

3. Αρχίλοχος απ. 101 West:

έπτὰ γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσίν,
χεῖλοι φονῆς εἰμεν

Παράλληλα κείμενα

α) Πλαύτος, *Pseudolus* 911, 1048 (για τον υπηρέτη του miles gloriosus):

PSEUDOLUS: *sed ecum video verbereum statuam: ut it, ut magnifice infert sese!*

SIMIA: *quin hinc metimur gradibus militariis?*

β) Ιλιάδα Η 211–213, Ν 809, Ο 306–307, Ο 674–676, Ο 685–686.

Η 211–213:

τοῖος ἄρ' Αἴας ὥριτο πελώριος ἔρκος Ἀχαιῶν
μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
ἥιε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

Ν 809:

Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο μακρὰ βιβάσθων.

Ο 306–307:

Τρῶες δὲ προοῦτυψαν ἀολλέες, ἥρχε δ' ἄρ' Ἐκτωρ
μακρὰ βιβάς·

γ) Ιλιάδα Γ 15–37:

Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προιμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς
παρδαλέην ὕμιοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ἔιφος· αὐτὰρ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὄμιλου μακρὰ βιβάντα,
ὡς τε λέων ἐχάρῃ μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας
εὔρων ἦ ἔλαφον κεραὸν ἦ ἄγριον αἴγα
πεινάων μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἀν αὐτὸν
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί·

Ο 674–676:

Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
έστάμεν ἔνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υῖες Ἀχαιῶν
ἄλλ' ὅ γε νηῶν ἵκρι ἐπώχετο μακρὰ βιβάσθων.

Ο 685–686:

ὦς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἵκρια νηῶν
φοίτα μακρὰ βιβάς, φωνῇ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν.

ὦς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
όφθαλμοισιν ἴδων· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην·
αὐτίκα δ' ἔξ ὄχεων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς
ἐν προιμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἥτορ,
ἄψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὦς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἴδων παλίνορρος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυνῖα,
ἄψ δ' ἀνεχώρησεν, ὕχορός τε μιν εἶλε παρειάς,
ὦς αὗτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δείσας Αἴτρεος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς.

δ) Πλαύτος, *Miles Gloriosus* 63–65, 768, 923–924 (για τον καυχησιάρη Πυργοπολυνίκη):

ARTOTROGUS: "ergo mecastor pulcher est" inquit mihi
"et liberalis. vide caesaries quam decet.
ne illae sunt fortunatae quae cum isto cubant!"

PALAESTRIO: *miles usque caesariatus...*

ACROTELEUTIUM: *populi odium quidni noverim, magnidicum, cincinnatum,
moechum unguentatum.*

ε) Πολυδεύκης, Ονομαστικόν 4.147:

τῷ δ' ἐπισείστω, στρατιώτῃ ὅντι καὶ ἀλαζόνι καὶ τὴν χροιὰν μέλανι καὶ μελαγκόμη, ἐπισείονται αἱ τρίχες.

4. Επίχαρμος, Οδυσσεύς Αυτόμολος, απ. 97:

(Οδ.)]κ[. . . .] πλ[άνον] τουτόνη
 α[. . . .]ευονθορως οἰόνπερ ἐπι . . . συντυχών
 –○– ῥᾶιστά κα τοῦτ' ἐργασαίμαν ἢ ὅτι
 ἄλλ' ὁρέω (τί, ωιζύρ', ἀνιῆις), τοίδε τῷχαιοὶ πέλας
 5 ώς ἔω πονηρ<ότ>ατος. (Β.) <ἄλλ'> ἀλιδίως πονηρὸς <εῖ>.
 (Οδ.) οὐ γὰρ ἔμπα[λίν] χ' ἀνύσαιμ' οῦτως ἀλοιῆσθαι κακόν
 –○ ε]νθῶν τεῖδε θωκησῶ τε καὶ λεξοῦ[. . .]ως
 ράιδιν' ε]ιμειν ταῦτα καὶ τοῖς δεξιωτέροις ἔμεν[. . .]
 (Β.) –○–]έμιν δοκεῖτε πάγχυ καὶ κατὰ τρόπον
 10 καὶ ἐοικότως ἐπεύξασθ', αἴ τις ἐνθυμεῖν γ[α λῆι.
 (Οδ.) –○–]γ' ὥφειλον ἐνθὲν ὑσπερ ἐκελής[–○–
 –○–]τῶν ἀγαθικῶν κακὰ προτιμάσαι θ[. . .
 –○ κίν]δυνον τελέσσαι καὶ κλέος θεῖον λ[αβεῖν
 –○–]ν μολὼν ἐς ἄστυ, πάντα δ' εὖ σαφα[νέως
 15 πυθόμε]νος δίοις τ' Ἀχαιοῖς παιδί τ' Ἀτρέος φί[λωι
 ἀψ ἀπαγ]γείλαι τὰ τηνεῖ καύτὸς ἀσκηθῆς .[
].ίγ[

[1–10] Pap.¹ Ox. 2429 (vid. ad fr. 98), 27–55. [7–17] Pap.² Vindob. 2321 (saec. II P) adiuvante C. Wessely ed. Th. Gomperz, Mitt. Pap. Rainer V 1 (1889) p. 1–10 = Hell. I (1912) p. 145–162

Comm. in 1–10 praebet Pap.¹ (vid. ad fr. 98); de 7 sqq. scholion exhibet Pap.² in marg. sup.:

]π^τ πα(ρὰ) προσδοκ(ίαν) ὥσει ἔλεγ(ε) κ(αὶ) τοῖς ἔμοῦ ἡττος(ιν)· τὸ καθ[
]. πάλιν πρὸ(с) τοὺς τραγικοὺς λέγετ(αι) ἐπεὶ ἐδόκ(ει) ἐκείνοις[
]. η δ' παραλέλειπται στιχίδια δι' ὧν ἡ συνάρτησι[с
]τι μ(ὲν) τῷ Ἀριστοξένῳ (CPF I* 25 Aristox. 1 T) προσέχειν, ἀκηκοέναι δ(ὲ) [
 5]ομενο() ἀναστρέφειν [. . .] ὥφειλον· ἡδη τις λόγο(с) ε.[
]ει τοιοῦτον / μέτριον ἢ ἀνθρώπινο(ν) πρὸ(с) δ ἀντι[
]πόρρω καθεδοῦμ(αι) κ(αὶ) προσποιήσομ(αι) πάντ(α) διαπεπρᾶχθ(αι) [

5. Επίχαρμος, Περίαλλος:

108 (109)

Σεμέλα δὲ χορεύει
καὶ ὑπαυλεῖ σφιν τὸν σοφὸν κιθάραι παριαμβίδας· ἀ δὲ γεγάθει
πυκινῶν κρεγμῶν ἀκροαζομένα

Athen. IV p. 183 C (de organis) τῶν δὲ παριαμβίδων Ἐπίχαρμος ἐν Περιάλλῳ μνημονεύει οὕτως Σεμ. — ἀκρ.

109 (110)

Athen. IV p. 139 C (post fr. 34) τὰ αὐτὰ εἰρηκε καὶ ἐν Περιάλλῳ
‘incertum num eisdem plane verbis in utraque fabula poeta usus sit’ Kaibel. eadem locutione Athenaeus utitur in Antiphan. fr. 202. 211

Βλ. καὶ απ. 34 (από την κωμωδία Έλπίς ἢ Πλοῦτος):

34 (37)

ἐκάλεσε γάρ τυ τις
ἐπ’ αἰκλον ἀέκων τὺ δὲ ἔκὼν ὥιχεο τρέχων

Athen. IV p. 139 B αἰκλον δὲ (τὸ δὲ ἄικλον Α, ὅτι ἄ. CE, corr. Kaibel) ὑπὸ μὲν τῶν ἄλλων Δωριέων (ὑπὸ τ. Δ. CE) καλεῖται τὸ (ομ. Α) δεῖπνον (defic. CE). Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Ἐλπίδι φησίν ἐκάλεσε — τρέχων. τὰ αὐτὰ εἰρηκε καὶ ἐν Περιάλλῳ (fr. 109)

Πβ. τα εξής ομηρικά χωρία:

α) *Ιλιάδα Α 287–288 (ο Αγαμέμνων για τον Αχιλλέα):*
ἄλλ’ ὅδ’ ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμπεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ’ ἀνάσσειν.

β) *Ιλιάδα Δ 373–375:*

οὐ μὲν Τυδεῖ γ’ ὅδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἄλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δηῆοισι μάχεσθαι,
ώς φάσαν οἴ μιν ἵδοντο πονεύμενον οὐ γὰρ ἔγωγε
ἥντησ’ οὐδὲ ἵδον περὶ δ’ ἄλλων φασὶ γενέσθαι.

γ) *Ιλιάδα Ρ 279–280 (παρόμοια Οδύσσεια λ 550–551):*

Αἴας, δīς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ’ ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ’ ἀμύμονα Πηλείωνα.

δ) *Οδύσσεια δ 199–202:*

καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὐ τι κάκιστος
Ἀργείων μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι. οὐ γὰρ ἔγω γε
ἥντησ’ οὐδὲ ἵδον περὶ δ’ ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἥδε μαχητήν.

ε) *Ιλιάδα Ν 727–728 (ο Πουλυδάμας προς τον Έκτορα):*

οὕνεκά τοι περὶ δῶκε θεὸς πολεμήσα ἔργα,
τοῦνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων.

6. Αριστοφάνης, *Αχαρνής* 572–622:

Α΄ ΗΜΙΧΟΠΙΟΝ

ἴῳ Λάμαχ', ὃ βλέπων ἀστραπάς,
βοήθησον, ὃ γοργολόφα, φανείς,
ἴῳ Λάμαχ', ὃ φίλ', ὃ φυλέτα:
εἴτε τις ἔστι ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ
τειχομάχας ἀνήρ, βοηθησάτω
τις ἀνύσας ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

πόθεν βοῆς ἥκουσα πολεμιστηρίας;
ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
τίς Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Λάμαχ' ἥρως, τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων. 575

Α΄ ΗΜ. ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἄνθρωπος πάλαι
ἄπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;

ΛΑ. οὗτος, σὺ τολμᾶς πτωχὸς ὃν λέγειν τάδε;

Δ. ὦ Λάμαχ' ἥρως, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
εἰ πτωχὸς ὃν εἰπόν τι κάστωμυλάμην.

ΛΑ. τί δ' εἴπας ἡμᾶς; οὐκ ἔρεῖς; Δ. οὐκ οἶδά πω.
ὑπὸ τοῦ δέοντος γὰρ τῶν ὅπλων εἰλιγγιῶ. 581

ἀλλ', ἀντιβολῶ σ', ἀπένεγκε μοι τὴν μορμόνα.

ΛΑ. ίδού. Δ. παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.

ΛΑ. κεῖται.

Δ. φέρε νῦν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.

ΛΑ. τουτὶ πτήλον σοι.

Δ. τῆς κεφαλῆς νῦν μου λαβοῦ, 585

ἴν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.

ΛΑ. οὗτος, τί δοάσεις; τῷ πτήλῳ μέλλεις ἔμεῖν;
πτήλον γάρ ἔστιν — Δ. εἰπέ μοι, τίνος ποτὲ
ὅρνιθός ἔστιν; ἄρα κομπολακύθουν;

ΛΑ. οἷμ' ὡς τεθνῆξεις. Δ. μηδαμῶς, ὦ Λάμαχε·
οὐ γὰρ κατ' ἵσχυν ἔστιν εἰ δ' ἵσχυρὸς εἴ,
τί μ' οὐκ ἀπεψώλησας; εὔοπλος γὰρ εἴ. 591

ΛΑ. ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὃν;

Δ. ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; ΛΑ. ἀλλὰ τίς γὰρ εἴ;

Δ. δοτις; πολύτης χοηστός, οὐ σπουδαρχίδης, 595
ἀλλ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης,
σὺ δ' ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.

ΛΑ. ἔχειροτόνησαν γάρ με—

Δ. κόκκυγές γε τρεῖς.

ταῦτ' οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος ἐσπεισάμην,
ὅρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν, 600
νεανίας δ' οἵους σὺν διαδεδρακότας,
τοὺς μὲν ἐπὶ Θράκης μισθοφοροῦντας

τρεῖς δραχμάς,

Τεισαμενοφαινίππους, Πανουργιππαρχίδας,
έτερους δὲ παρὰ Χάρητι, τοὺς δ' ἐν Χάσιν,
Γερητοθεοδώρους, Διομειαλαζόνας,
τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ καὶ Γέλᾳ καὶ Καταγέλᾳ.

ΛΑ. ἔχειροτονήθησαν γάρ. Δ. αἴτιον δὲ τί
ὑμᾶς μὲν ἀεὶ μισθοφορεῖν ἀμηγέπη,
τωνδὶ δὲ μηδέν; ἐτέον, ὦ Μαριλάδη, 610
ἡδη πεπρέσβευκας σὺν πολιὸς ὃν τὸν ἦ;†

ἀνένευσε· καίτοι γ' ἐστὶ σώφρων καὶ γάτης.
τί δ' Ἀνθράκυλλος κεύφορίδης καὶ Προινίδης;
εἶδεν τις ὑμῶν τάκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;

οὐ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,
οῖς ὑπ' ἔρανων τε καὶ χρεῶν πρώην ποτέ, 615
ῶσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἐσπέρας,
ἄπαντες “ἐξίστω” παρήνουν οἱ φίλοι.

ΛΑ. ὦ δημιοκρατία, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;

Δ. οὐ δῆτ', ἐδὲν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.

ΛΑ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἀεὶ πολεμήσω καὶ ταράξω πανταχῇ,
καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι, κατὰ τὸ καρτερόν.

7. Αριστοφάνης, *Αχαρνής* 1174–1226

ΑΓΓΕΛΟΣ

ὦ διμῶες οἵ κατ' οἰκόν ἔστε Λαμάχου,
ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτριδίῳ θερμαίνετε·
όθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
ἔρι' οἰσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν.
ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον,
καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθῳ πεσών, 1180
καὶ Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.

πτήλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθουν πεσὸν
πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηγύδα μέλος
«ὦ κλεινὸν ὅμια, νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν
λείπω φάος γε τούμον, οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ».
τοσαῦτα λέξας εἰς ὕδρορρόν πεσὼν

ἀνίσταται τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις
ληστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί.

1175 ὁδὶ δὲ καῦτός ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

ΛΑ. ἀτταταῖ ἀτταταῖ, 1190

στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα· τάλας ἐγώ.

διόλλυμαι δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.

ἐκεῖνο δ' οὖν αἰακτὸν ἀν γένοιτο, 1195

Δικαιόπολις εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον,

κάτ' ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν.

Δ. ἀτταταῖ ἀτταταῖ

τῶν τιθίων, ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.

φιλήσατόν με μαλθακῶς, ὦ χρυσίω, 1200

τὸ περιπεταστὸν κάπιμανδαλωτόν.

τὸν γὰρ χοᾶ πρῶτος ἐκπέπωκα.

ΛΑ. ὃ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν. ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.	1205	Δ. ἐμοῦ δέ γε σφὸ τοῦ πέονς ἄμφω μέσου προσλάβεσθ', ὃ φίλαι.
Δ. ἵη ἵη, χαῖρε, Λαμαχίππιον.		ΛΑ. εὐλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος καὶ σκοτοδινιῶ.
ΛΑ. στυγερὸς ἐγώ, μογερὸς ἐγώ.		Δ. κάγῳ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι 1220 καὶ σκοτοβινιῶ.
Δ. τί με σὺ κυνεῖς; τί με σὺ δάκνεις;		ΔΑ. θύραζέ μ' ἔξενέγκατ' εἰς τοῦ Πιττάλου παιωνίαισι χερσίν.
ΛΑ. τάλας ἐγὼ ἔυμβολῆς βαρείας.	1210	Δ. ὡς τοὺς κριτάς μ' ἐκφέρετε. ποῦ στιν ὁ βασιλεύς; ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.
Δ. τοῖς Χουσὶ γάρ τις ἔυμβολὰς ἐπράττετο;		ΛΑ. λόγχῃ τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὅστεων ὁδυρτά.
ΛΑ. ἰὼ ἰὼ Παιὰν Παιάν.		
Δ. ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον Παιώνια.		
ΛΑ. λάβεσθε μου, λάβεσθε τοῦ σκέλους παπαῖ, προσλάβεσθ', ὃ φίλοι.	1215	

8. Μνησίμαχος, Φίλιππος:

απ. 7

ἀρ' οἰcθ' δτιὴ πρὸς ἄνδρας ἐctί coi μάχη,
οī τὰ ξίφη δειπνοῦμεν ἡκονημένα,
ὅψον δὲ δᾶιδας ἡμμένας καταπίνομεν;
ἐντεῦθεν εὐθὺς ἐπιφέρει τραγήματα
ἢ μīn δ παῖc μετὰ δεῖπνον ἀκίδας Κρητικάς,
ῶcpeρ ἐρεβίνθουc, δορατίων τε λείψανα
κατεαγότ', ἀcπίδας δὲ προσκεφάλαια καὶ
θώρακας ἔχομεν, πρὸς ποδῶν δὲ cφενδόνας
καὶ τόξα, καταπάλταις δ' ἐctεφανώμεθα

[1—9] Athen. X p. 421 B καὶ Μνησίμαχος δὲ ἐν Φιλίππωι (Φιλιππίδης δὲ CE) διὰ τὸν ὑπερβάλλοντα κόρον ἐν τοῖς δείπνοις παράγει τι cυμπόσιον πολέμου παρασκευὴν ἐπαγγελλόμενον καὶ ὡς ἀληθῶς κατὰ τὸν χαριέστατον Ξενοφῶντα (hist. Gr. III 4,17) πολέμου ἐργαστήριον. λέγει δ' οὔτως ἀρ' — ἐctεφανώμεθα. hinc Eust. in Il.¹ p. 1085,47 Φιλιππίδου τὸ [2] τὰ — ἡκονημένα et ²p. 754,7 (ad I 326) οἱ δὲ μεθ' "Ομηρον ἀφειδῶς ἐπαιξαν ἐν τοιαύταις ἐννοίαις ἄλλα τε καὶ τὸ [3. 6—9] καταπίνομεν δορατίων — δὲ cτεφανούμεθα

απ. 8

τῶν Φαρσαλίων

ἥκει τιc, ἵνα <καὶ> τὰς τραπέζας καταφάγηι;
(B.) οὐδεὶς πάρεστιν. (A.) εὖ γε δρῶντες. ἄρα που
δπτὴν κατεcθίουcι πόλιν Ἀχαιϊκήν;

Athen. X p. 418 B καὶ Φαρσάλιοι δὲ κωμωιδοῦνται ὡς πολυφάγοι. Μνησίμαχος γοῦν ἐν Φιλίππωι φηcι (οὖν φηcι CE) τῶν — Ἀχ.

9. Τιμοκλῆς, Ήρωες απ. 12:

(A.) οὐκοῦν κελεύεις νῦν με πάντα μᾶλλον ἥ
τὰ προσόντα φράζειν. (B.) πάνυ γε. (A.) δράσω τοῦτό coi.
καὶ πρῶτα μέν coi παύσεται Δημοcθένης
δργιζόμενος. (B.) δ ποῖος; (A.) τὸ δ Βριάρεως,
δ τοὺς καταπάλτας τάς τε λόγχας ἐcθίων,
μιcῶν λόγουc ἀνθρωπος οὐδὲ πώποτε
ἀντίθετον είπων οὐδέν, ἀλλ' "Αρη βλέπων

Athen. VI p. 223 D ἀποδίδομέν *coi* ... καὶ οὐ δίδομεν, ὡς δὲ Κοθωκίδης φησὶ δήτωρ (Aeschin. 3,83) Δημοσθένην χλευάζων, δις Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἀλόννησον διδόντος συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν (Winkel ad or. 18,69, p. 410). δῆτερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι παιδιάν θέμενος ἐρεχχηλεῖ τόνδε τὸν τρόπον· (fr. 169 K.) ... Ἀλεξίς δὲ ἐν Στρατιώτῃ· (fr. 209 K.) ... καὶ ἐν Ἀδελφοῖς· (fr. 7 K.) ... Ἀναξίλας δὲ ἐν Εὐανδρίαι· (fr. 9 K.) ... Τιμοκλῆς δὲ ἐν Ἡρωσιν (Τ. πού φησι CE, om. v. 1—2) οὐκοῦν — βλέπων

10. Έφιππος, *Bousiriac ap. 2:*

(Ηρ.) οὐκ οἰсθά μ' ὅντα, πρὸς θεῶν, Τιρύνθιον
Ἄργεῖον; οἱ μεθύοντες αἱεὶ τὰς μάχας
πάσας μάχονται. (Β.) τοιγαροῦν φεύγουν³ ἀεὶ

Athen. X p. 442 D κωμωιδοῦνται δὲ ὡς μέθυοι Ἄργεῖοι μὲν καὶ Τιρύνθιοι {θ'} ὑπὸ Ἐφίππου ἐν Βουσιρίδι (fab. nom. om. CE). ποιεῖ δὲ τὸν Ἡρακλέα λέγοντα· οὐκ — ἀεὶ (hinc Eust. in Il. p. 1178,34). Macrob. sat. V 21,17 *multibibum heroa istum fuisse . . . illud non obscurum argumentum est quod Ephippus in Busiride inducit Herculem sic loquentem:* οὐκ — ἀεὶ

11. Αντιφάνης, *Στρατιώτης ap. 200:*

(Α.) ἐν Κύπρῳ φήις, εἰπέ μοι, διήγετε πολὺν χρόνον; (Β.) τὸν πάνθ' ἔως ἣν ὁ πόλεμος.
(Α.) ἐν τίνι τόπῳ μάλιστα; λέγε γάρ. (Β.) ἐν Πάφῳ.
οἱ πρᾶγμα τρυφερὸν διαφερόντως ἣν ἴδειν
5 ἄλλως τ' ἄπιστον. (Α.) ποῖον; (Β.) ἐρριπίζετο ὑπὸ τῶν περιστερῶν, ὑπ' ἄλλου δὲ οὐδενός,
δειπνῶν δὲ βασιλεύς. (Α.) πῶς; ἐάσας τάλλα γὰρ
ἐρήσομαι σε τοῦθ'. (Β.) ὅπως; ἡλείφετο
ἐκ τῆς Κυρίας ἥκοντι τοιούτου μύρῳ
10 καρποῦ σύχν' οἶόν φασι τὰς περιστερὰς
τρώγειν. διὰ τὴν ὀσμὴν δὲ τούτου πετόμεναι
παρῆσαν, οἴαι τ' ἡσαν ἐπικαθιζάνειν
ἐπὶ τὴν κεφαλήν· παῖδες δὲ παρακαθήμενοι
ἐσόβουν. ἀπαίρουσαι δὲ μικρόν, οὐ πολύ,
15 τοῦ μήτ' ἐκεῖσε μήτε δεῦρο παντελῶς,
οὕτως ἀνερρίπιζον, ὥστε σύμμετρον
αὐτῷ τὸ πνεῦμα, μὴ περίσκληρον, ποιεῖν

Athen. VI p. 257 D Ἀντιφάνης δὲ ὁ κωμωιδιοποιὸς ἐν Στρατιώτῃ (fab. nom. om. CE) τὰ ὅμοια λέγει (Clearcho Peripatetico, fr. 19 W. ex Athen. p. 255 C—257 C) περὶ τῆς τῶν
ἐν Κύπρῳ βασιλέων τρυφῆς. ποιεῖ δὲ τινα ἀναπυνθανόμενον στρατιώτου τάδε·
ἐν — ποιεῖν. sequitur Clearch. fr. 20 W.

12. Πλαύτος, *Poenulus 470—498:*

ANTAMONIDES Ita ut occperi dicere,
lenulle, de illa pugna Pentetronica,
quom sexaginta milia hominum uno die
volaticorum manibus occidi meis.

470

- LYCUS Volaticorum hominum? ANT. Ita dico quidem.
 LYC. An, opsecro, usquam sunt homines volatici? 475
 ANT. Fuere. verum ego interfeci. LYC. Quo modo
 potuisti? ANTAM. Dicam. viscum legioni dedi
 fundasque; eo praesternebant folia farferi.
 LYC. Quoi rei? ANT. Ad fundas viscus ne adhaeresceret.
 LYC. Perge. optume hercle perieras. quid postea? 480
 ANT. In fundas visci indebant grandiculos globos,
 eo illos volantis iussi funditarier.
 quid multa verba? quemquem visco offenderant,
 tam crebri ad terram accidebant quam pira. 485
 ut quisque acciderat, eum necabam ilico
 per cerebrum pinna sua sibi, quasi turturem.
 LYC. Si hercle istuc umquam factum est, tum me Iuppiter
 faciat ut semper sacrificem nec umquam litem.
 ANT. An mi haec non credis? LYC. Credo, ut mi aequomst credier. 490
 age eamus intro. LYC. Dum exta referuntur, volo
 narrare tibi etiam unam pugnam. LYC. Nil moror.
 A. Ausculta. LYC. Non hercle auscultabo. ANT. Quo modo?
 colaphis quidem hercle tuom iam dilidam caput,
 nisi aut auscultas aut is in malam crucem. 495
 LYC. Malam crucem ibo potius. ANT. Certumnest tibi?
 LYC. Certum. ANT. Tum tu igitur die bono Aphrodisiis
 addice tuam mihi meretricem minusculam.

13. Τερέντιος, Ευνούχος 391–453:

THRASO

Magnas vero agere gratias Thais mihi?

GNATHO

*ingentis. TH. ain tu, laetast? GN. non tam ipso quidem
 dono quam abs te datum esse: id vero serio
 triumphat. PA. hoc proviso ut, ubi tempus siet,
 deducam. sed eccum militem. TH. est istuc datum 395
 projecto ut grata mihi sint quae facio omnia.
 GN. advorti hercle animum.*

*TH. vel rex semper maxumas
 mihi agebat quidquid feceram: aliis non item.
 GN. labore alieno magno partam gloriam
 verbis saepe in se transmovet qui habet salem; 400
 quod in test. TH. habes. GN. rex te ergo in oculis...
 TH. scilicet.*

*GN. gestare. TH. vero: credere omnem exercitum,
 consilia. GN. mirum. TH. tum sicubi eum satietas
 hominum aut negoti siquando odium ceperat,
 requiescere ubi volebat, quasi... nostin? GN. scio: 405
 quasi ubi illam expueret miseriam ex animo. TH. tenes.
 tum me convivam solum abducebat sibi. GN. hui
 regem elegantem narras. TH. immo sic homost:
 perpaucorum hominum. GN. immo nullorum arbitror,
 si tecum vivit. TH. invidere omnes mihi, 410
 mordere clanculum: ego non flocci pendere;
 illi invidere misere; verum unus tamen*

*inpense, elephantis quem Indicis praefecerat.
 is ubi molestus magis est, "quaeso" inquam "Strato,
 eon es ferox quia habes imperium in beluas?" 415
 GN. pulchre mehercle dictum et sapienter. papae
 iugularas hominem. quid ille? TH. mutus ilico.
 GN. quidni esset?
 PA. di vostram fidem, hominem perditum
 miserumque et illum sacrilegum!
 TH. quid illud, Gnatho,
 quo pacto Rhodium tetigerim in convivio, 420
 numquam tibi dixi? GN. numquam; sed narra obsecro.
 (plus miliens audivi.) TH. una in convivio
 erat hic, quem dico, Rhodius adulescentulus.
 forte habui scortum: coepit ad id adludere
 et me inridere. "quid ais" inquam homini "inpudens?
 lepus tute's, pulpamentum quaeris?" GN. hahahae.
 TH. quid est? GN. facete lepide laute nil supra.
 tuomne, obsecro te, hoc dictum erat? vetus credidi.
 TH. audieras? GN. saepe, et fertur in primis.
 TH. meumst.
 GN. dolet dictum inprudenti adulescenti et libero. 430
 PA. at te di perdant! GN. quid ille quaeso? TH. perditus:
 risu omnes qui aderant emoriri. denique
 metuebant omnes iam me. GN. haud iniuria.
 TH. sed heus tu, purgon ego me de istac Thaidi,
 quod eam me amare suspicatast? GN. nil minus. 435*

immo auge mage suspicionem. TH. quor? GN. rogas?
scin, si quando illa mentionem Phaedriae
facit aut si laudat, te ut male urat? TH. sentio.
GN. id ut ne fiat haec res solast remedio:
ubi nominabit Phaedriam, tu Pamphilam
continuo; si quando illa dicet "Phaedriam
intro mittamus comissatum", Pamphilam
cantatum provocemus; si laudabit haec
illius formam, tu huius contra. denique

par pro pari referto quod eam mordeat. 445
TH. siquidem me amaret, tum istuc prodesset, Gnatho.
GN. quando illud quod tu das exspectat atque amat,
iamdudum te amat, iamdudum illi facile fit
440 quod doleat; metuit semper quem ipsa nunc capit
fructum nequando iratus tu alio conferas. 450
TH. bene dixi, ac mihi istuc non in mentem venerat.
GN. ridiculum; non enim cogitaras. ceterum
idem hoc tute melius quanto invenisses, Thraso!

14. Πλαύτος, Miles gloriosus 1–78:

PYRGOPOLYNICES

Curate ut splendor meo sit clupeco clarior
quam solis radii esse olim quom sudumst solent,
ut, ubi usus veniat, contra conserta manu
praestringat ocolorum aciem in acie hostibus.
nam ego hanc machaeram mihi consolari volo,
ne lamentetur neve animum desponeat,
quia se iam pridem feriatam gestitem,
quae misera gestit fartem facere ex hostibus.
sed ubi Artotrogus hic est?

ARTOTROGUS Stat propter virum
fortem atque fortunatum et forma regia;
tum bellatorem — Mars haud ausit dicere
neque aequiperare suas virtutes ad tuas.

PY. Quemne ego servavi in campis Curculionii,
ubi Bumbomachides Clutomistaridysarchides
erat imperator summus, Neptuni nepos? 15

AR. Memini. nempe illum dicis cum armis aureis,
cuius tu legiones difflavisti spiritu,
quasi ventus folia aut paniculum tectorium.

PY. Istuc quidem edepol nihil est.

AR. Nihil hercle hoc quidemst
praeut alia dicam — quae tu numquam feceris. 20
periuriorem hoc hominem si quis viderit
aut gloriarum pleniores quam illic est,
me sibi habeto, ego me mancupio dabo;
nisi unum, epityrum estur insanum bene.

PY. Vbi tu es?

AR. Eccum. edepol vel elephanto in India, 25
quo pacto ei pugno praefregisti bracchium.

PY. Quid, bracchium? AR. Illud dicere volui, femur.

PY. At indiligerter iceram. AR. Pol si quidem
conisus esses, per corium, per viscera

perque os elephanti transmineret bracchium.

PY. Nolo istaec hic nunc.

AR. Ne hercle operae pretium quidemst
mihi te narrare tuas qui virtutes sciam.
venter creat omnis hasce aerumnas: auribus
peraurienda sunt, ne dentes dentiant,
et adsentandumst quidquid hic mentibitur.

PY. Quid illuc quod dico?

AR. Ehem, scio iam quid vis dicere.
factum hercle est, memini fieri. PY. Quid id est?

AR. Quidquid est.

PY. Habis — AR. Tabellas vis rogare? habeo, et stilum.

PY. Facete advortis tuom animum ad animum meum.

AR. Novisse mores tuos me meditate decet 40
curamque adhibere, ut preeolat mihi quod tu velis.

PY. Ecquid meministi? AR. Memini: centum in Cilicia
et quinquaginta, centum in Scytholatronia,
triginta Sardos, sexaginta Macedones—
sunt homines quos tu occidisti uno die. 45

PY. Quanta istaec hominum summat?

AR. Septem milia.

PY. Tantum esse oportet. recte rationem tenes.

AR. At nullos habeo scriptos: sic memini tamen.

PY. Edepol memoria es optuma. AR. Offae monent.

PY. Dum tale facies quale adhuc, assiduo edes, 50
communicabo semper te mensa mea.

AR. Quid in Cappadocia, ubi tu quingentos simul,
ni hebes machaera foret, uno ictu occideras?

PY. At peditastelli quia erant, sivi viverent.

AR. Quid tibi ego dicam, quod omnes mortales sciunt, 55
Pyrgopolynicem te unum in terra vivere
virtute et forma et factis invictissimum?

amant ted omnes mulieres, neque iniuria,
qui sis tam pulcher; vel illae quae here pallio
me reprehenderunt. PY. Quid eae dixerunt tibi? 60
Art. Rogitabant: "hicine Achilles est?" inquit mihi.
"immo eius frater" inquam "est". ibi illarum altera
"ergo mecastor pulcher est" inquit mihi
"et liberalis. vide caesaries quam decet.
ne illae sunt fortunatae quae cum isto cubant."

PY. Itane aibant tandem?

AR. Quaen me ambae obsecraverint,
ut te hodie quasi pompam illa praeterducerem?

PY. Nimiast miseria nimis pulchrum esse hominem.

AR. Immo itast.
molestae sunt: orant, ambient, exobsecrant

videre ut liceat, ad sese arcessi iubent,
ut tuo non liceat dare operam negotio.

PY. Videtur tempus esse, ut eamus ad forum,
ut in tabellis quos consignavi hic heri
latrones, ibus denumerem stipendum.

nam rex Seleucus me opere oravit maxumo,
ut sibi latrones cogerem et conscriberem.
regi hunc diem mihi operam decretumst dare.

AR. Age eamus ergo. PY. Sequimini, satellites.

15. Μένανδρος, Μισούμενος:

1-100

ΘΡΑΣΩΝΙΔΗΣ

ὦ Νύξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖστον Ἀφροδίτης μέρος
μετέχεις θεῶν, ἐν σοί τε περὶ τούτων λόγοι
πλεῖστοι λέγονται φροντίδες τ' ἔρωτικαί,
ἄρ' ἄλλον ἀνθρωπόν τιν' ἀθλιώτερον
ἔρωτας; ἄρ' ἔρωτα δυσποτιώτερον; 5
πρὸς ταῖς ἔμιστοῦ νῦν θύραις ἔστηκ' ἐγὼ
ἐν τῷ στενωπῷ, περιπατῶ τ' ἄνω κάτω—
ἀμφοτερά<κι>ς—μεχρὶ νῦν, μεσούσης σοῦ σχεδόν,
ἔξιν καθεύδειν τήν τ' ἔρωτιν ἔχειν.
παρ' ἐμοὶ γάρ ἐστιν ἔνδον, ἔξεστίν τέ μοι 10
καὶ βούλομαι τοῦθ' ὡς ἀν ἐμμανέστατα
ἔρωτας τις, οὐ ποιῶ δ'. ὑπαιθούφε δέ μοι
χειμ[ῶνος ὅ]ντος ἐστὶν αἰρετώτερον
ἐστη[κέναι] τρέμοντι καὶ λαλοῦντι σοι.
ΓΕΤΑΣ

τὸ δῆλον λεγόμ]ενον, οὐδὲ κυνί, μὰ τοὺς θε[ούς, 15
νῦν [ἐξι]τητόν ἐστιν, ὁ δ' ἐμὸς δεσπότης
ῶσπερ θέρους μέσου περιπατεῖ φιλοσο[φῶν
τοσαῦτ']. [ἀ]πολεῖ μ'. οὐ δρυινός; [.]. .εα. .π[
δ]ιατριβων γ' εγκα... πεσ[
]. .ει τὴν θύραν. ὃ δυστυχής, 20
τί οὐ καθεύδεις; σύ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν.
ἢ καὶ καθεύδεις; περίμεν' εἰ μ' ἐγοη[γ]ορὼς
όρᾶς.] ΘΡ. [Γέτα, σ]ὺ δ' αὐτὸς ἔξεληλυθας;
τί βουλό]μενος; πότερα κελευσθε[ί]ς; <ο>ῦποτε
ὑπ' ἐμοῦ γάρ,] ἢ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ σαυτοῦ π[ο]ῶν;
ΓΕ. μὰ Δῆ, οὐκ ἔ]κελευον οἱ καθεύδο]ντες.

ΘΡ. Γέτα, 26

παρῆσθας, ώς] ἔοικε, κηδεμῶν ἐμός.
ΓΕ. εἰσελθε κανν νῦν, ὃ μακάριον· ἐν πα[ντ]ὶ γὰρ
ἥσθας μακάριος. ΘΡ. τίς; [ἀ]τυχῶ δεινῶς, π[αθών
ἢδη κάκ', ὃ Γέτα, <τὰ> μέγιστ'. ἀλλ' οὐδέπω 30
καιρὸς καθο]οῦν σ'. ἐχθες γὰρ εἰς τὴν οἰκ[ί]αν
ἐλήλυθας τὴν ἡμετέραν σὺ διὰ χρό[νο]υ.
ΓΕ. τὸ στρατό]πεδον γὰρ [ώς] ἀπῆρα καταλιπὼν
ἥσθ' εἰκό]τως εὔψυχος [ὅτ]ι δὲ τάττομαι 34
ἐπὶ τῆς π]αραπομπῆς τ[ῶ]ν λαφύρων, ἔσχ]ατος
ἥκω. τί δὲ τὸ λ]υποῦν σ'; ΘΡ. ἐλείν' ὑβρίζομαι.
ΓΕ. ὑπὸ τίνος;

ΘΡ. ὑπὸ τῆς αἰχμαλώτου πριάμενος
αὐτήν, περιθεὶς ἐλευθερίαν, τῆς οἰκίας
δεσποιν]αν ἀποδεῖξας, θεραπαίνας χρυσία
ἱμάτια δο]ύς, γυναῖκα νομίσας. ΓΕ. εἴτα τί; 40

γυνή σ' ὑβρίζει; ΘΡ. καὶ λέγειν αἰσχύνομαι·
ὄφιν, λέ]αιναν— ΓΕ. ἀλλ' ἔμοιγ' ὅμιλος φράσον.
ΘΡ. μισεῖ νέον] με μῖσος. ΓΕ. ὃ Μ[α]γνῆτι σὲ
μισεῖν; ἄτοπ]α γὰρ ὑπονοεῖς. ΘΡ. ἦ ὑθρώπινον
οἴει τὸ τυχό]ν τ' εἶναι τόδ'; ΓΕ. οὐδὲ κ[υ]ρία 45

..... τηρῶ τὸν Δία 50

ὕοντα πολλῷ νυκτὸς [οὐσ]ης, ἀστραπάς,
βροντάς, ἔχων αὐτὴν δὲ κατάκειμ'. ΓΕ. εἴτα τί;
ΘΡ. κέκραγα ‘παιδίσκη βαδίσαι γάρ’, φημι, ‘δεῖ
ἢδη με πρὸς τὸν δεῖν’, <ὑπ>είπας ὅνομά τι.
πᾶσ' ἀν γυνὴ δὴ τ[ο]ῦ[το γ'] εἴποι ‘τοῦ Διὸς 55
ὕοντος, ὃ τάλαν; [πρὸς ἀνθρ]ωπον τίνα;

..... ΘΡ. αὗτη ἐστί· [πρ]όσεχ', ὃ φιλ[τάτη, τὸν νοῦν ἐμοί·
παρορωμένῳ δὲ περιβαλεῖς παραχρῆμά μοι 86
φιλονικίαν, πόνον, μανίαν

ΓΕ. τί, ὃ κακόδαιμον;

ΘΡ. ἀλλ' ἔγωγ' ἄν, φιλοφρόνως
κλη[θ]εὶς μόνον, θύσαιμι πᾶσι τοῖς θε[ο]ῖς.

ΓΕ. τί [νε]ὸν ἀν εἴη τὸ κακόν; οὐδὲ γὰρ σφόδρος εἴ 90
ἄκρως ἀηδῆς ὥστε γ' εἰπεῖν ἀλλά σοι[

τὸ μικρὸν ἀμέλε[ι] τοῦ στρατιωτικοῦ [βλάβη]
ἀλ[λ]' ὄψιν ὑπεράστειος ἀλλὰ μὴν ἄγ[εις
ἐφ'] ἡλικίας .. ναα. ε... ποθεν. [

ΘΡ. κακῶς ἀ[π]όλοιο· δεῖ τὸ πρᾶγμ' εὐρεῖν [ὅ τι
ἐστίν ποτ', αἰτίαν ἀναγκ[α]ίαν τινὰ
δεῖ]ξαι. ΓΕ. μιαρὸν τὸ φυλόν [έσ]τι, δέσ[π]οτ[α].
ΘΡ. ἀν μὴ παρῆ[ι]—

ΓΕ. σὺ δέ γ' ἂ διηγεῖ, δέσποτα.

....]ομο.... πρός [τι] συκάζει τέ σε
αὐτό]νομο[ς ο]ύκ ἀεὶ γ[άρ] ε]ύλογός τε [τις

660-670

ΘΡ. πατὴρ Κρατείας, φής, ἐλήλ[υ]θ' ἀρ[τίως];
νῦν ἦ μακάριον ἦ τρισαθλιώτατον
δεῖξεις με τῶν ζώντων ἀπάντων γεγονότα.
εὶ μὴ γὰρ οὗτος δοκιμάσει με, κυρίως
δώσει τε ταύτην, οἶχεται Θρασωνίδης
δι μὴ γένοιτ'. ἀλλ' εἰσίωμεν [οὐ]κέτι 665
τὸ τοιοῦτον εἰκάζειν γάρ, εἰδέναι δὲ δεῖ
ἥμας. ὀκνηρῶς καὶ τρέμων εἰσ[έρ]χομ[αι].
μαντεύεθ' ἡ ψυχή τί μου, Γέτα, κακόν
δέδοικα. βέλτιον δ' ἀπαξάπ[αν γε τ]ῆς
οἰήσεώς πως ταῦτα θαυμάσαιμι δ' ἄν.

16. Μένανδρος, Περικειρομένη:

172-180

ΣΩΣΙΑΣ

ό σοβαρὸς ἡμῖν ἀρτίως καὶ πολεμικός,
ό τὰς γυναικας οὐκ ἐῶν ἔχειν τρίχας,
κλάει κατακλινεῖς. κατέλαβον ποούμενον
ἀριστον αὐτοῖς ἄρτι, καὶ συνηγμένοι
εἰς ταῦτον εἰσιν οἱ συνήθεις, τοῦ φέρειν
αὐτὸν τὸ π[ο]λ[α]γμα ὁῖαιον. οὐκ ἔχων δ' ὅπως
τάνταῦθ' ἀκο[ύσῃ] γινόμεν' ἐκπέπομφε με
ἱμάτιον οἴσοντ' ἐξεπίτηδες, οὐδὲ ἐν
δεόμενος ἄλλ' ἢ περιπατεῖν με βούλεται.

175

467-525

ΣΩΣΙΑΣ

ἐκεῖθεν ἥκει χρήματ' εἰληφώς, ἐμοὶ⁵
πίστευε· προδίδωσίν σε καὶ τὸ στρατ[ό]πεδον.

ΠΑΤΑΙΚΟΣ

καθευδ' ἀπελθών, ὃ μακάριε, τὰς μά[χ]ας
τ]αύτας ἔσασ [ού]χ ὑγιαίνεις. σὸν λαλῶ,
ἥττον μεθύεις γάρ[ο].

470

ΠΟΛΕΜΩΝ ἥττον; δος πέπωκ' ἵσως
κοτύλην, προειδὼς πάντα ταῦθ' ὁ δυστυχῆς
τηρῶν τ' ἔμαυτὸν εἰς τὸ μέλλον. ΠΑ. εὖ λέγεις,
πείσθητι μοι. ΠΟ. τί δ' ἐστὶν δοκεύεις ἐμού; 474
ΠΑ. ὁρθῶς μ' ἐρωτᾶις. νῦν ἐγὼ δὴ τάλλος ἐρῶ.
ΣΩ. Ἀβρότονον, ἐπισήμηνον. ΠΑ. εἶσω τουτονὶ⁶
πρῶτον ἀπόπεμψον τούς τε παῖδας οὓς ἄγει.
ΣΩ. κακῶς διοικεῖς. τὸν πόλεμον διαλύσεται,
ἔξον λαβεῖν κατὰ κράτος. ΠΟ. οὐτοσί με γάρ
ὁ Πάταικος ἐξόλλυσιν. ΣΩ. οὐκ ἔσθ' ἡγεμών. 480
ΠΑ. πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπος, ἀπελθ'.
ΣΩ. ἀπέρχομαι.

ἄμην σὲ ποιήσειν τι· καὶ γάρ, Ἀβρότονον,
ἔχεις τι πρὸς πολιορκίαν σὺ χρήσιμον
δύνασαι τ' ἀναβαίνειν, περικαθῆσθαι.
ποῖ στρέφει,
λαικάστοι'; ἡισχύνθης; μέλει τούτων τί σοι; 485
ΠΑ. εἰ μέν τι τοιοῦτ' ἦν, Πολέμων, οὗτον φατε
ὑμεῖς τὸ γεγονός, καὶ γαμετὴν γυναικά σου—
ΠΟ. οἷον λέγεις, Πάταικε. ΠΑ. διαφέρει δέ τι.
ΠΟ. ἐγὼ γαμετὴν νενόμικα ταύτην. ΠΑ. μὴ βόα.

299-317

ΜΟΣΧΙΩΝ περιπατῶν δὲ προοξ[με]νῶ σε, <Δᾶε>, πρόσθε τῶν θυρῶν.
ἄλλ' ἔδειξεν μέν τι τοι[ο]ῦθ', ως προσῆλθον ἐ[σπ]έρας
προσδραμόντ' οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ περιβαλοῦσ' ἐ[πέσπα]σε
οὐκ ἀηδῆς ως ἔοικε[ν] εἴμ' ἰδεῖν οὐδὲ ἐντ[υχεῖν],
οἶοιμαι, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' ἔταιροι[αις προσφιλής]
τὴν δ' Ἀδράστειαν μάλιστα νῦν ἄρο[δρα] προ[σκυνεῖ]ν
ΔΑΟΣ Μοσχίων, ἡ μὲν λέλουται καὶ κάθηται. ΜΟ. φιλτάτη.
ΔΑ. ἡ δὲ μήτηρ σου διοικεῖ περιπα[τοῦ]σ' οὐκ οἵδ' ὅ τι.

τίς δ' ἔσθ' ὁ δούς; ΠΟ. ἐμοὶ τίς; αὐτή.

ΠΑ. πάνυ καλῶς. 490

ἥρεσκες αὐτῇ τυχὸν ἴσως, νῦν δ' οὐκέτι
ἀπελήλυθε[ν δ'] οὐ κατὰ τρόπον σου χρωμένον
αὐτῇ. ΠΟ. τί φῆς; οὐ κατὰ τρόπον; τουτὶ με τῶν
πάντων λελύπηκας μάλιστ' εἰπών. ΠΑ. ἐρᾶις
τοῦτ' οἵδ' ἀκριβῶς, ὥσθ' ὁ μὲν νυνὶ ποεῖς 495
ἀπόπληκτόν ἐστιν. ποτὶ φέρει γάρ; ἢ τίνα
ἄξων; ἔαυτῆς ἐστ' ἐκείνη κυρία.
λοιπὸν τὸ πείθειν τῷ κακῷ διακειμένῳ
ἔρωντι τ' ἐστίν. ΠΟ. ὁ δὲ διεφθαρκῶς ἐμοῦ
ἀπόντος αὐτὴν οὐκ ἀδικεῖ με; ΠΑ. ὥστ' ἐγκαλεῖν
ἀδικεῖ σ' ἐκείνος, ἀν ποτ' ἐλθῆς εἰς λόγους. 501
εἰ δ' ἐκβιάσει, δίκην ὀφλήσεις οὐκ ἔχει
τιμωρίαν γὰρ τάδικημ', ἔγκλημα δέ.
ΠΟ. οὐδὲ ἄρα νῦν; ΠΑ. οὐδὲ ἄρα νῦν.
ΠΟ. οὐκ οἵδ' ὅ τι

λέγω, μὰ τὴν Δήμητρα, πλὴν ἀπάγξομαι. 505
Γλυκέρα με καταλέλοιπε, καταλέλοιπε με
Γλυκέρα, Πάταικ'. ἀλλ' εἴπερ οὕτω σοι δοκεῖ
πράττειν —συνήθης ἥσθα γὰρ καὶ πολλάκις
λελάληκας αὐτῇ πρότερον— ἐλθὼν διαλέγουν,
πρέσβευσον, ἱκετεύω σε. ΠΑ. τοῦτο μοι δοκεῖ, 510
δοκαίς, ποεῖν. ΠΟ. δύνασαι δὲ δήπουθεν λέγειν,
Πάταικε. ΠΑ. μετρίως.

ΠΟ. ἀλλὰ μήν, Πάταικε, δεῖ.
αὕτη στιν ἡ σωτηρία τοῦ πράγματος.
ἐγὼ γὰρ εἴ τι πώποτ' ἥδικηγ' δλως—
εἰ μὴ διατελῶ πάντα φιλοτιμούμενος— 515
τὸν κόσμον αὐτῆς εἰ θεωρήσαις— ΠΑ. καλῶς
ἔχει. ΠΟ. θεώρησον, Πάταικε, πρὸς θεῶν
μᾶλλον μ' ἐλεήσεις. ΠΑ. ὡς Πόσειδο[ν].

ΠΟ. [διεῦρ] ἵθι.
ἐνδύμαθ' οἵ· οἵα δὲ φαίνεθ' ἡνικ' ἀν
λάβῃ τι τούτων οὐ γὰρ ἐοράκεις ἵσως. 520
ΠΑ. ἔγωγε. ΠΟ. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος δήπουθεν ἥν
ἄξιον ἰδεῖν. ἀλλὰ τί φέρω νῦν εἰς μέσον
τὸ μέγεθος, ἐμβρόντητος, ὑπὲρ ἄλλων λαλῶν;
ΠΑ. μὰ τὸν Δία. ΠΟ. οὐ γάρ; ἀλλὰ δεῖ Πάταικε σε
ἰδεῖν. βάδιζε δεῦρο. ΠΑ. πάραγ' εἰσέρχομαι. 525

εύτρεπες δ' ἄριστόν ἐστ^{<ιν>}, ἐκ δὲ τῶν πο[ο]υμένω[ν
περιμένειν δοκοῦσί μ[οί σ]ε. ΜΟ. κ[αὶ] πάλαι [μένο]υ[σί μ'] ; οὐκ
εἴμι ἀηδῆς. [ε]ἴπας αὐ[τ]αῖς [νῦν π]αρόντα μ' ἐνθάδε;
ΔΑ. μὰ Δία. ΜΟ. νῦν [τ]οι[ν]υν [λ]έγ' ἐλθών. ΔΑ. ώς ὁρᾶς, ἀναστρέψω.
ΜΟ. ἡ μὲν αἰσχ[υν]ε[ιτ'] ἐπειδὴ[ν] εἰσίωμεν δηλαδή,
παρακαλύψ[εταί τ'] ἔθο]ς γὰρ τ[ο]ῦτ[ο]· τὴν δὲ μητέρα
εἰσιόντ' εύθ[ὺν] φιλῆσαι δεῖ μ', ἀνακτήσασθ' δλως,
εἰς τὸ κολακεύειν τραπέσθαι, ξῆν τε πρὸς ταύτην ἀπλῶς
ώς γὰρ οἰκείω κέχρηται τῷ παρόντι πράγματι.
ἀλλὰ τὴν θύραν ψοφεῖ τις ἔξιών. τί τοῦτο, παῖ;
ώς ὀκνηρῶς μοι προσέρχε[ι], Δᾶε.

526-550

ΜΟΣΧΙΩΝ

οὐκ εἰσφθερῆσθε θᾶττον ὑμεῖς ἐκποδῶν;
λόγχας ἔχοντες ἐκπεπηδήκασί μοι.
οὐκ ἂν δύναιντο δ' ἔξελεῖν νεοτιὰν
χελιδόνων οἶοι γάρ εἰσ' οἱ βάσκανοι.
ἀλλὰ ξένους, φήσ', εἴχον· εἰσὶ δ' οἱ ξένοι 530
οἱ περιβόητοι Σωσίας εἰς ούτοσί.
πολλῶν γεγονότων ἀθλίων κατὰ τὸν χρόνον
τὸν νῦν —φορὰ γὰρ γέγονε τούτου νῦν καλὴ
ἐν ἅπασι τοῖς Ἐλλησι δι' ὅ τι δή ποτε—
οὐδένα νομίζω τῶν τοσούτων ἀθλιον 535
ἄνθρωπον οὕτως ώς ἐμαυτὸν ξῆν ἐγώ.
ώς γὰρ τάχιστ' εἰσῆλθον, οὐδὲν ὕν ἀεὶ

εἴωθ' [ἐ]ποίουν[ν], οὐδὲ πρὸς τὴν μητέρα
εἰσῆλθ[ο]ν, οὐ τῶν ἔνδον ἐκάλεσ' οὐδένα
πρὸς ἐμαυτόν, ἀλλ' εἰς οἴκον ἐλθὼν ἐκποδὼν 540
ἐνταῦθα κ[α]τεκ[ε]ίμην συνεστηκὼς πάνυ,
τὸν Δᾶον εἰσπέμπω δὲ δηλώσονθ' ὅτι
ἥκω, τοσοῦτον αὐτό, πρὸς τὴν μητέρα.
οὗτος μὲν οὖν μικρόν τι φροντίσας ἐμοῦ
ἄριστον αὐτοῖς καταλαβὼν παρακείμενον 545
ἐγέμιζεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ
κατακείμενος πρὸς ἐμαυτὸν ἔλεγον· ‘αὐτίκα
πρόσεισιν ἡ μήτηρ <ἀπ>αγγελοῦσά μοι
παρὰ τῆς ἐρωμένης ἐφ' οἵς ἀν φησί μοι
εἰς ταύτον ἐλθεῖν'. αὐτὸς ἐμελέτων λόγον

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- W. G. Arnott, *Alexis: The Fragments. A Commentary*, Cambridge 1996.
- A. Barigazzi, «Epicarmo e la figura di Ulisse ἥσυχος», *Rheinisches Museum* 98 (1955) 121–135.
- H.-D. Blume, «Komische Soldaten: Entwicklung und Wandel einer typischen Bühnenfigur in der Antike», στο B. Zimmermann (επιμ.), *Rezeption des antiken Dramas auf der Bühne und in der Literatur (Drama 10)*, Stuttgart-Weimar 2001, 175–195.
- D. C. Boughner, *The Braggart in Renaissance Comedy. A Study in Comparative Drama from Aristophanes to Shakespeare*, Minneapolis 1954.
- P. G. McC. Brown, «Masks, Names and Characters in New Comedy», *Hermes* 115 (1987) 181–202.
- P. G. McC. Brown, «Soldiers in New Comedy: Insiders and Outsiders», *Leeds International Classical Studies* 3.08 (2004) 1–16.
- F. Casolari, *Die Mythentravestie in der griechischen Komödie*, Münster 2003.
- A. C. Cassio, «The Language of Doric Comedy», στο A. Willi (επιμ.), *The Language of Greek Comedy*, Oxford-New York 2002, 51–83.
- F. De Martino, «Scudi 'a rendere' (Hor. Carm. 2, 7: i precedenti greci)», *Annali dell'Istituto Universitario Orientale di Napoli (Sezione filologica)* 12 (1990) 45–64.
- A. Ercolani, «Sprechende Namen und politische Funktion der Verspottung am Beispiel der Acharner», στο A. Ercolani (επιμ.), *Spoudaiogeloion: Form und Funktion der Verspottung in der aristophanischen Komödie*, Stuttgart-Weimar 2002, 225–254.
- L. Gil, «Comedia ática y sociedad ateniense, III. Los profesionales del amor en la comedia media y nueva», *Estudios Clásicos* 19 (1975) 59–88.
- L. Gil, «El 'Alazón' y sus variantes», *Estudios clásicos* 25 (1981–3) 39–57.
- S. M. Goldberg, *The Making of Menander's Comedy*, Berkeley-Los Angeles 1980.
- J. A. Hanson, «The Glorious Military», στο T. A. Dorey & D. R. Dudley (επιμ.), *Roman Drama*, London 1965, 51–85.

- M.-F. Hilgar, «Mythomanie dramatique: Le Capitan matamore», *The French Review* 56 (1982) 250–256.
- W. Hofmann & G. Wartenberg, *Der Bramarbas in der antiken Komödie*, Berlin 1973.
- R. L. Hunter, *The New Comedy of Greece and Rome*, Cambridge 1985.
- C. Jouanno, «Images comiques d'Ulysse d'Épicharme à Plaute», *Les Études Classiques* 80 (2012) 247–282.
- R. Kerkhof, *Dorische Posse, Epicharm und Attische Komödie*, München-Leipzig 2001.
- I. M. Konstantakos, *A Commentary on the Fragments of Eight Plays of Antiphanes*, διδ. διατοιβή, Cambridge 2000.
- I. M. Konstantakos, «On the Early History of the Comic Soldier, Part One: Archilochus and Epicharmus», *Λογείον* 5 (2015).
- M. Lamagna, *Menandro: La fanciulla tosata. Testo critico, introduzione, traduzione e commentario*, Napoli 1994.
- S. Lape, *Reproducing Athens: Menander's Comedy, Democratic Culture and the Hellenistic City*, Princeton 2004.
- B. M. Lavelle, «The Servant of Enyalios», στο Δ. Κατσωνοπούλου, I. Πετρόπουλος & Σ. Κατσαρού (επιμ.), *O Αρχίλοχος και η εποχή του. Πρακτικά Β' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Αρχαιολογίας Πάρον και Κυκλαδών*, Αθήνα 2008, 145–161.
- P. E. Legrand, *The New Greek Comedy*, μετάφρ. J. Loeb, London-New York 1917.
- W. T. MacCary, «Menander's Soldiers: Their Names, Roles, and Masks», *American Journal of Philology* 93 (1972) 279–298.
- W. E. Major, «Menander in a Macedonian World», *Greek, Roman, and Byzantine Studies* 38 (1997) 41–73.
- G. Mastromarco, «Onomastī komodeîn e spoudaiogeloion», στο A. Ercolani (επιμ.), *Spoudaiogeloion: Form und Funktion der Verspottung in der aristophanischen Komödie*, Stuttgart-Weimar 2002, 205–223.
- C. W. Müller, «Komik und Realismus in der frühgriechischen Dichtung. Archilochos fr. 114 West», *Philologus* 138 (1994) 175–188.
- H.-G. Nesselrath, *Die attische Mittlere Komödie: Ihre Stellung in der antiken Literaturkritik und Literaturgeschichte*, Berlin-New York 1990.
- G. Norwood, *Greek Comedy*, London 1931.
- S. D. Olson, *Broken Laughter: Select Fragments of Greek Comedy*, Oxford-New York 2007.
- H. W. Parke, *Greek Mercenary Soldiers from the Earliest Times to the Battle of Ipsus*, Oxford 1933.
- A. K. Petrides, *Menander, New Comedy and the Visual*, Cambridge 2014.
- O. Ribbeck, *Alazon: Ein Beitrag zur antiken Ethologie und zur Kenntnis der griechisch-römischen Komödie*, Leipzig 1882.
- L. Rodríguez-Noriega Guillén, *Epicarmo de Siracusa: Testimonios y fragmentos. Edición crítica bilingüe*, Oviedo 1996.
- P. Toohey, «Archilochus' General (fr. 114W): Where Did He Come From?», *Eranos* 86 (1988) 1–14.
- K. Tsantsanoglou, «Archilochos Fighting in Thasos: Frr. 93a and 94 from the Sosthenes Inscription», στο Δ. Κατσωνοπούλου, I. Πετρόπουλος & Σ. Κατσαρού (επιμ.), *O Αρχίλοχος και η εποχή του. Πρακτικά Β' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Αρχαιολογίας Πάρον και Κυκλαδών*, Αθήνα 2008, 163–179.
- E. G. Turner, «Menander and the New Society of his Time», *Chronique d'Égypte* 54 (1979) 106–126.
- J. M. Walton & P. D. Arnott, *Menander and the Making of Comedy*, Westport-London 1996.
- T. B. L. Webster, *An Introduction to Menander*, Manchester 1974.
- F. Wehrli, *Motivstudien zur griechischen Komödie*, Zürich-Leipzig 1936.
- A. Willi, *Sikelismos. Sprache, Literatur und Gesellschaft im griechischen Sizilien (8.–5. Jh. v. Chr.)*, Basel 2008.
- A. Willi, «Challenging Authority: Epicharmus between Epic and Rhetoric», στο K. Bosher (επιμ.), *Theater Outside Athens: Drama in Greek Sicily and South Italy*, Cambridge 2012, 56–75.
- H. Wysk, *Die Gestalt des Soldaten in der griechisch-römischen Komödie*, διδ. διατοιβή, Giessen 1921.
- N. Zagagi, *The Comedy of Menander: Convention, Variation and Originality*, London 1995.